

ԱՏՈՐԱԳՐՎԵԼ Է՝ 28.12.1996թ.

ՈՒԺԴ ՄԵՋ Է՝ 17.03.1998թ.

ԳՈՐԾՈՒՄ Է՝ 01.01.1999թ.

ՀԱՍԱԶԱՅՆԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈՒԽԱՍՏԱՆԻ ԴԱճՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՒՅՔԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄ ՎԵՐԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը և Ռուսաստանի Դաշնության Կառավարությունը, դեկավարվելով երկու Պետությունների միջև տնտեսական, գիտական, տեխնիկական ու մշակութային համագործակցությունը զարգացնելու և անքաղցնելու ձգտումով և եկամուտների ու գույքի հարկերի առնչությամբ կրկնակի հարկումը վերացնելու, հարկերի վճարումից խուսափելու կանխելու և հարկային խտրականություն բույլ շտալու նպատակով որոշեցին կնքել սույն Համաձայնագիրը և պայմանավորվեցին ներքոհիշյալի մասին.

Հոդված 1

ԱՆՁԻՆՔ, ՈՐՈՇ ՆԿԱՏՄԱՐ ԿԻՐԱՌՎՈՒՄ Է ՀԱՍԱՅՆԱԳԻՐԸ

Սույն Համաձայնագիրը կիրառվում է Պայմանագործող Պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտներ հանդիսացող անձանց նկատմամբ:

Հոդված 2

ՀԱՐԿԵՐ, ՈՐՈՇ ՎՐԱ ՏԱՐԱԾՎՈՒՄ Է ՀԱՍԱՅՆԱԳԻՐԸ

- Սույն Համաձայնագիրը տարածվում է Պայմանագործող Պետությունում եկամուտներից և գույքից գանձվող հարկերի վրա, անկախ դրանց գանձման եղանակից:
- Եկամուտներից ու գույքից գանձվող հարկեր են համարվում եկամուտների ընդհանուր գումարից, գույքի ընդհանուր արժեքից կամ դրանց առանձին տարրերից գանձվող բոլոր հարկերը:
- Սույն Համաձայնագրի գործողությունը տարածվում է, մասնավորապես, հետևյալ գործող հարկերի վրա՝
 - Հայաստանի առնչությամբ.
 - իրավաբանական անձանց շահույթի և եկամուտների առանձին տեսակների հարկ,
 - եկամտահարկ,
 - գույքահարկ և
 - հողի հարկ:
 - Ռուսաստանի առնչությամբ՝ Ռուսաստանի Դաշնության հետևյալ օրենքներին համապատասխան գանձվող հարկերը.
 - «Զեռնարկությունների և կազմակերպությունների շահութահարկի մասին»,
 - «Ֆիզիկական անձանցից եկամտահարկի մասին»,
 - «Զեռնարկությունների գույքահարկի մասին»,
 - «Ֆիզիկական անձանց գույքահարկի մասին»:

4. Սույն Համաձայնագիրը կիրառվում է նաև սույն հոդվածի առաջին կետում հիշատակված հարկերին ննանատիպ կամ բայց էության համանման հարկերի նկատմամբ, որոնք կզանձվեն ի լրումն գործող հարկերի կամ դրանց փոխարեն սույն Համաձայնագրի ստորագրման օրվանից հետո:

Պայմանագրովող Պատությունների իրավասու մարմինները ժամանակին կիրագեկեն միմյանց իրենց համապատասխան հարկային օրենքներում և հարկային օրենսդրության հետ կապված այլ նորմատիվ ակտերում կատարված էական փոփոխությունների մասին:

Շողմած 3 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍԱՐՍԱՆՈՒՄՆԵՐ

1. Սույն Համաձայնագրի նպատակների համար, եթե այլ բան չի բխում ենթատեքստից。
 - a) «մի Պայմանագրովող Պատություն» և «մյուս Պայմանագրովող Պատություն» արտահայտությունները ենթատեքստից կախված նշանակում են Հայաստան կամ Ռուսաստան,
 - b) «Հայաստան» տերմինը նշանակում է Հայաստանի Հանրապետություն և աշխարհագրական իմաստով օգտագործվելու դեպքում նշանակում է Հայաստանի Հանրապետության տարածք,
 - c) «Ռուսաստան» տերմինը նշանակում է Ռուսաստանյան Դաշնություն և աշխարհագրական իմաստով օգտագործվելու դեպքում նշանակում է Ռուսաստանյան Դաշնության տարածք, ինչպես նաև բացառիկ տնտեսական գոտին և մայրանաքային շելքը,
 - d) «անձ» տերմինը նշանակում է ֆիզիկական անձ, ձեռնարկություն կամ անձանց ցանկացած այլ՝ որպես հարկման սուբյեկտ դիտարկվող միավորում,
 - e) «Պայմանագրովող Պատության ձեռնարկություն» արտահայտությունը նշանակում է այդ Պատության օրենսդրությանը համապատասխան գրանցված ձեռնարկություն,
 - f) «միջազգային փոխադրություն» արտահայտությունը նշանակում է Պայմանագրովող Պատության ռեգիլենտի կողմից ծովային նավով կամ օդանավով, ավտոմոբիլային կամ երկարութային տրանսպորտով իրականացվող ցանկացած փոխադրություն, բայց ուղարկյամբ այն դեպքերի, երբ այդպիսի փոխադրումն իրականացվում է բացառապես մյուս Պայմանագրովող Պատությունում գտնվող կետերի միջև,
 - g) «իրավասու մարմին» արտահայտությունը նշանակում է.

Հայաստանի առնչությամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության Հարկային Տեսչությունը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը,

Ռուսաստանի առնչությամբ՝ Ռուսաստանի Դաշնության Ֆինանսների Նախարարությունը կամ նրա լիազոր ներկայացուցիչը

2. Պայմանագրովող Պատության կողմից սույն Համաձայնագրի կիրառելիս սույն Համաձայնագրում շահմանված ցանկացած տերմին կամ արտահայտություն կունենա այն նշանակությունը, որը նրան տրվում է այդ պահին այդ Պատության օրենսդրությամբ՝ եթե այլ բան ենթատեքստից չի հետևում: Համաձայնագրի գործողության տակ ընկնող հարկերի նկատմամբ Պայմանագրովող Պատության օրենսդրության և այդ Պայմանագրովող Պատության օրենսդրության այլ բնագավառների միջև տարակարծություններ առաջանալու դեպքում կիրավում է օրենսդրությունը այն հարկերի նկատմամբ, որոնց վրա տարածվում է Համաձայնագրը:

Ըողված 4

ՈԵԶԻՂԵՑՄ

1. Սույն Համաձայնագիրը կիրառելիս «Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ» արտահայտությունը նշանակում է այդ Պետության իշխանության մարմին, ինչպես նաև յանկացած անձ, որն այդ Պետության օրենսդրությամբ այնուեղ ենթակա է հարկման բնակության վայրի, գրանցման վայրի կամ այլ համանման շափանիշի հիման վրա:
2. Այն դեպքում, եթե սույն հողվածի առաջին կետի դրույթներին համապատասխան ֆիզիկական անձը հանդիսանում է երկու Պայմանավորվող Պետությունների ռեզիդենտ, նրա կարգավիճակը որոշվում է հետևյալ կերպ.
 - a) նա համարվում է այն Պետության ռեզիդենտը, որտեղ ունի մշտական կացարան,
 - b) եթե անձը երկու Պետություններում էլ ունի մշտական կացարան կամ եթե նա Պետություններից և ոչ մեկում չունի մշտական կացարան, նա համարվում է այն Պետության ռեզիդենտը, որի քաղաքացին է հանդիսանում,
 - c) եթե Պայմանավորվող Պետություններից յուրաքանչյուրը նրան դիտում է որպես իր քաղաքացի, կամ եթե նա չի հանդիսանում դրանցից և ոչ մեկի քաղաքացի, ապա Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները տվյալ հարցը լուծում են փոխադարձ համաձայնությամբ:

Ըողված 5

ՄՅԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅՉՈՒԹՅՈՒՆ

1. Սույն Համաձայնագրի նպատակների համար «մշտական ներկայացուցչություն» արտահայտությունը նշանակում է գործունեության մշտական վայր, որի միջոցով մի Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկությունը իրականացնում է կանոնավոր առևտրային գործունեություն մյուս Պայմանավորվող Պետությունում:
2. «Մշտական ներկայացուցչություն» արտահայտությունը, հաշվի առնելով 1 կետի դրույթները, մասնավորապես ներառում է.
 - a) մասնաճյուղ (բաժանմունք),
 - b) գրասենյակ,
 - c) ֆարմիկա (գործարան),
 - d) արհեստանոց,
 - e) հանքահոր, հանքավայր, նավթի կամ գազի հորատանյթ, քարհանք կամ բնական պաշարների հետախուզման, մշակման կամ արդյունահանման յանկացած այլ վայր:
3. Շինարարական հրապարակը, մոնտաժային կամ հավաքման օրյեկտը, նշված օրյեկտների հետ կապված հսկողական գործունեությունը, ինչպես նաև առաջարկությունների մատուցումը կազմում են մշտական ներկայացուցչություն, եթե այդպիսի հրապարակի, օրյեկտի, գործունեության կամ ծառայությունների տևաղությունը գերազանցում է 18 ամիսը:
4. Զնայած սույն հողվածի նախորդ դրույթներին, «մշտական ներկայացուցչություն» արտահայտությունը չի ներառում.
 - a) կառույցների օգտագործումը բացառապես ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պահպանման, ցուցադրման կամ տեղ հասցնելու նպատակը.

- b) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահումը բացառապես պահպաննան, ցուցադրման կամ տեղ հասցնելու նպատակով.
- c) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահումը բացառապես այլ ձեռնարկության կողմից վերամշակման նպատակով.
- d) գործունեության մշտական վայրի պահումը բացառապես ձեռնարկության համար ապրանքների կամ արտադրանքի գնման կամ տեղեկությունների հավաքման նպատակով.
- e) գործունեության մշտական վայրի պահումը բացառապես ձեռնարկության համար նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթի ցանկացած այլ գործունեության իրականացման նպատակով.
- f) գործունեության մշտական վայրի պահումը բացառապես a) - e) ենթակետերում նշված գործունեության տեսակների ցանկացած համակցության իրականացման համար:
5. Սույն Հոդվածի 1 և 2 կետերի դրույթներից անկախ եք Պայմանափորվող Պետության ձեռնարկության անունից գործող անձը անկախ կարգավիճակով գործակալ չէ (որի մասսին խոսվում է սույն Հոդվածի 7 կետում) ունի և ստվրաբար մյուս Պայմանափորվող Պետությունում օգտագործում է հիշյալ ձեռնարկության անունից կոնտրակտներ կերտելու իրավասությունը, կամ պահում է այդ ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարներ, որոնցից կատարվում է հիշյալ ձեռնարկության անունից, ապա այդ ձեռնարկությունը դիտվում է որպես մշտական ներկայացուցչություն ունեցող մյուս Պայմանափորվող Պետությունում ցանկացած գործունեության առնչությամբ, որն այդ անձն իրականացնում է ձեռնարկության համար, բացառությամբ այն դեպքի, եթե գործունեությունը սահմանափակվում է սույն հոդվածի 4 կետում նշվածով:
6. Չնայած սույն հոդվածի նախորդ դրույթներին, Պայմանափորվող Պետության ապահովագրական ձեռնարկությունը, կրկնակի ապահովագրության դեպքերից բացի, համարվում է մյուս Պայմանափորվող Պետությունում մշտական ներկայացուցչություն ունեցող, եթե նա անկախ կարգավիճակով գործակալ չհանդիսացնող անձի միջոցով այդ մյուս Պետության տարածքում ապահովագրական նուծումներ է հավաքում կամ ապահովում այստեղ հնարավոր ռիսկից:
7. Պայմանափորվող Պետության ձեռնարկությունը չի դիտվում որպես մյուս Պայմանափորվող Պետությունում մշտական ներկայացուցչություն ունեցող, եթե նա առևտրային գործունեություն է իրականացնում այդ մյուս Պետությունում բրոբերի, կոմիսիոնների կամ անկախ կարգավիճակ ունեցող ցանկացած այլ գործակալի միջոցով: «Մի Պայմանափորվող Պետության ձեռնարկության նկատմամբ անկախ կարգավիճակով գործակալ» արտահայտությունը նշանակում է մյուս Պայմանափորվող Պետության ռեզիլենտ հանդիսացնող ֆիզիկական անձ, որը աշխատանքային հարաբերությունների մեջ չէ առաջինը հիշատակված Պետության ձեռնարկության հետ:
8. Այն փաստը, որ Պայմանափորվող Պետության ռեզիլենտ հանդիսացնող ձեռնարկությունը վերահսկում է մյուս Պայմանափորվող Պետության ռեզիլենտ հանդիսացնող ձեռնարկությանը կամ վերահսկվում է նրա կողմից, կամ որը իրականացնում է այդ մյուս Պետությունում առևտրային գործունեություն (մշտական ներկայացուցչության միջոցով կամ այլ կերպ), ինքնին այդ ձեռնարկություններից մեկը չի վերածում մյուսի մշտական ներկայացուցչության:

Հոդված 6

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻՑ

1. Այն եկամուտները, որոնք Պայմանագործող Պետության ռեզիլենտը ստանում է մյուս Պայմանագործող Պետությունում գտնվող անշարժ գույքից (ներառյալ եկամուտ գյուղայիշական կամ անտառային տնտեսություններից), կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. «Անշարժ գույք» արտահայտությունը պետք է ունենա այն նշանակությունը, որը նա ունի այն Պայմանագործող Պետության օրենսդրության մեջ, որտեղ գտնվում է տվյալ գույքը:
3 հոդվածի 1 կետի բ) ենթակետում նշված տրանսպորտային միջոցները որպես անշարժ գույք չեն դիտարկվում:
3. Սույն հոդվածի 1 կետի դրույթները կիրառվում են անշարժ գույքի վաճառքից, անմիջական օգտագործումից, վարձակալության տարրության կամ ցանկացած այլ ձևով օգտագործելուց ստացված եկամուտների նկատմամբ:

Հոդված 7

ՃԱՌՈՒՅԹ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

1. Պայմանագործող Պետության ձեռնարկության առևտրային գործունեությունից ստացված շահույթը հարկվում է միայն այդ Պետությունում, եթե միայն այդ ձեռնարկությունը առևտրային գործունեություն չի իրականացնում մյուս Պայմանագործող Պետությունում առևտրային գործունեություն է իրականացնում այնտեղ գտնվող մշտական ներկայացնուցության միջոցով; Եթե ձեռնարկությունը մյուս Պայմանագործող Պետությունում առևտրային գործունեություն է իրականացնում այնտեղ գտնվող մշտական ներկայացնուցության միջոցով, ապա ձեռնարկության շահույթը կարող է հարկվել մյուս Պետությունում, բայց միայն այն մասով, որը վերաբերում է այդ մշտական ներկայացնուցությանը:
2. Հաշվի առնելով սույն հոդվածի 3 կետի դրույթները, եթե Պայմանագործող Պետության ձեռնարկությունը մյուս Պայմանագործող Պետությունում առևտրային գործունեություն է իրականացնում այնտեղ գտնվող մշտական ներկայացնուցության միջոցով, ապա Պայմանագործող Պետություններից յուրաքանչյուրում այդպիսի մշտական ներկայացնուցությանն է վերագրվում այն շահույթը, որ նա կարող էր ստանալ այդպիսի կամ համանան պայմաններում այդպիսի կամ համանան գործունեությամբ գրաղված առանձին և ինքնուրույն անձ լինելու և ձեռնարկությունից (ում մշտական ներկայացնուցությունը համարվում է) միանգամայն անկախ գործելու դեպքում:
3. Մշտական ներկայացնուցության շահույթը որոշելիս բույլատրվում է մշտական ներկայացնուցության նպատակների համար կատարված՝ վավերապես հաստատված ծախսների համում, ներառյալ կառավարչական և ընդհանուր վարչական ծախսները, անկախ այն բանից՝ կատարված են դրանք այն Պետությունում, որտեղ գտնվում է այդ մշտական ներկայացնուցությունը, թե նրա սահմաններից դուրս: Բոլոր դեպքերում այդպիսի ծախսները չեն ներառեն ցանկացած գումարներ, որոնք վճարվում են (այլ կերպ բան իրոք տեղի ունեցած ծախսումների հատուցում) մշտական ներկայացնուցության կողմից ձեռնարկությանը կամ նրա այլ ստորաբաժանմանը, պատենտներից կամ այլ իրավունքներից օգտվելու համար տարբեր վճարումների, կառավարման կամ մատուցած ծառայությունների համար միջնորդավճարների, կամ մշտական ներկայացնուցությանը նրանց տրամադրած փոխառության համար տոկոսների (բացառությամբ բանկերի) ձևով:
4. Մշտական ներկայացնուցությանը չի հաշվեգրվում ոչ մի շահույթ սույն բանի հիման վրա, որ այդ մշտական ներկայացնուցությունը ապրանքներ կամ արտադրանք է գնել ձեռնարկության համար:

- Նախորդ կետերի նպատակների համար, մշտական ներկայացուցությանը վերաբերող շահույրը ամեն տարի որոշվում է միևնույն եղանակով, եթե Պայմանավորվող Պետության իրավասու մարմինները չգան համաձայնության, որ այդ եղանակի փոփոխման պատճառը ծանրակշիռ է ու բավարար:
- Եթե Պայմանավորվող Պետության օրենսդրության համաձայն մշտական ներկայացուցությանը վերաբերող շահույրի որոշումը կարող է կատարվել ձեռնարկության տարրեր ստորաբաժանումների միջև շահույրի ընդհանուր գումարի համամասնական բաշխման հիման վրա, ապա սույն հոդվածի 2 կետի դրույթները չեն խոչընդոտի հարկվող շահույրը հաշվարկել նման բաշխման միջոցով:
- Եթե շահույրը ներառում է սույն Համաձայնագրի այլ հոդվածներում իշխատակվող եկամուտների տարրեր, ապա սույն հոդվածի դրույթները չեն շոշափում այդ հոդվածների դրույթները:

Հոդված 8

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ ՄԻԶԱՉԳԱՅԻՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄՆԵՐԻՑ

- Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտի կողմից 3 հոդվածի 1 կետի ֆ) ենթակետում նշված միջազգային փոխադրումներում տրամադրութային միջոցների շահագործումից ստացված եկամուտները հարկվում են միայն այդ Պետությունում:
- Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտի եկամուտները, որ ստացվում են միջազգային փոխադրումներում շահագործման համար տրամադրութային միջոցները, ինչպես նաև կոնտեյներները և դրանց սարքավորումները վարձակալության տալուց, հարկվում են միայն այդ Պետությունում:
- Սույն հոդվածի 1 և 2 կետերի դրույթները կիրառվում են նաև այն եկամուտների նկատմամբ, որոնք Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտը ստանում է տրամադրութային միջոցների շահագործման համատեղ գործունեությանը մասնակցելուց, բայց միայն եկամտի այն մասի նկատմամբ, որը վերագրվում է համատեղ գործունեությունում նրա ունեցած մասնարածնին:

Հոդված 9

ՀԱՐԿՎՈՂ ՇԱՀՈՒՅԹԻ ՃԶԳՐՏՈՒՄ

- Այն մեաքրում, եթե մի Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության և մյուս Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության միջև առկա առևտրային և ֆինանսական փոխարքերություններում ստեղծվում կամ սահմանվում են պայմաններ, որոնք տարրերվում են նրանցից, որոնք կարող են լինել անկախ ձեռնարկությունների միջև, ապա ցանկացած շահույր, որը կարող է վերագրվել դրանցից մեկին, բայց այդ պայմանների առկայության պատճառով նրան չի վերագրվել, Պայմանավորվող Պետության կողմից կարող է մտցվել այդ ձեռնարկության շահույրի մեջ և համապատասխանաբար ենթարկվել հարկման:
- Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները համաձայնեցնում են այդպիսի ճշգրտման իրականացման մեխանիզմը:

Հոդված 10

ՇԱՀԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

- Մի Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտ հանդիսացող ձեռնարկության կողմից մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտին վճարվող շահաբաժինները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Սակայն նման շահարաժինները կարող են հարկվել նաև այն Պայմանագրվող Պետությունում, որի ռեզիդենտն է համարվում շահարաժինները վճարող ձեռնարկությունը, և այդ Պետության օրենսդրությանը համապատասխան բայց եթե ստացողը ունի շահարաժինների սեփականության իրավունք, ապա այդ ձևով վճարվող հարկը չպետք է գերազանցի:

a) շահարաժինների համախառն գումարի 5 %-ը, եթե մյուս Պայմանագրվող Պետության ռեզիդենտը ձեռնարկության հիմնադիր կապիտալի մեջ ներդրել է առնվազն 40.000 ամերիկյան դոլար (կամ Պայմանագրվող Պետություններից որևէ մեկի ազգային արժույթով համարժեք գումար),

b) շահարաժինների համախառն գումարի 10 % բոլոր մնացած դեպքերում:

Պայմանագրվող Պետության իրավասու մարմինները ա) ենթակետի դրույթների կիրառման եղանակը կորոշեն փոխադարձ համաձայնությամբ:

Այս կետը չի շղշափում ձեռնարկությունների հարկումը այն շահույթի նկատմամբ, որից վճարվում են շահարաժինները:

3. «Շահարաժիններ» տերմինը սույն հոդվածի նպատակների համար նշանակում է եկամուտներ յանկացած քածնետումներից կամ պարտապահանց չհանդիսացող՝ շահույթին մասնակցելու իրավունք տվող այլ իրավունքներից, ինչպես նաև եկամուտ այլ իրավունքներից, որը ենթակա է նոյնափափ հարկային կարգավորման, ինչպես որ քածնետումներից ստացվող եկամուտը՝ այն Պետության օրենսդրությանը համապատասխան, որի ռեզիդենտն է հանդիսանում շահույթի բաշխումն իրականացնող ձեռնարկությունը:

4. 1 և 2 կետերի դրույթները չեն կիրավում, եթե շահարաժինների սեփականության իրավունքի տերը, լինելով Պայմանագրվող Պետության ռեզիդենտ, առևտրային գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանագրվող Պետությունում, որի ռեզիդենտն է շահարաժիններ վճարող ձեռնարկությունը, այնտեղ գտնվող մշտական ներկայացուցչության միջոցով կամ այդ մյուս Պետությունում անկախ անձնական ծառայություններ է մատուցում այնտեղ գտնվող մշտական բազայի միջոցով, և մասնակցությունը, որի հետ կապված վճարվում են շահարաժինները, իրոք վերաբերում են նման մշտական ներկայացուցչությանը կամ մշտական բազային: Այդ դեպքում, հանգամանքներից կախված, կիրավում են 7 կամ 13 հոդվածների դրույթները:

5. Այն դեպքում, եթե մի Պայմանագրվող Պետության ռեզիդենտ համարվող ձեռնարկությունը շահույթ կամ եկամուտներ է ստանում մյուս Պայմանագրվող Պետությունից, այդ մյուս Պետությունը կարող է հարկումից լրիվ ազատել այդ ձեռնարկության կողմից վճարվող շահարաժինները, բացառությամբ եթե այդ շահարաժինները վճարվում են այդ մյուս Պետության ռեզիդենտին, կամ եթե մասնակցությունը, որի հետ կապված վճարվում են շահարաժինները, իրոք վերաբերում է այդ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական ներկայացուցչությանը կամ մշտական բազային, և ձեռնարկության շրաշիված շահույթից հարկեր չգանձել, եթե նոյնին վճարված շահարաժինները կամ շրաշիված շահույթը լրիվ կամ մասնակիորեն կազմված են այդ մյուս Պետությունում առաջացող շահույթից կամ եկամտից:

Ըողված 11 ՏՈԿՈՍՆԵՐ

1. Մի Պայմանագրվող Պետությունում առաջացող և մյուս Պայմանագրվող Պետության ռեզիդենտին վճարվող սովորական հարկվում են միայն այդ մյուս Պետությունում:

- «Տոկոսներ» տերմինը սույն հոդվածի նպատակների համար նշանակում է եկամուտ յանկացած տեսակի պարտապահանջներից, անկախ իհպոքերային ապահովումից և պարտապահի շահույթներին մասնակցելու իրավունքի առկայությունից, և մասնավորապես, եկամուտ կառավարական արժեթղթերից, փոխառության տոմսերից ու պարտատոմսերից, ներառյալ այդպիսի արժեթղթերին, պարտատոմսերին և փոխառության տոմսերին վերաբերող պարզևավճարներն ու շահումները:
- Սույն հոդվածի նպատակների համար ժամկետանց վճարումների դիմաց գանձվող տուգանքները որպես տոկոսներ չեն դիմումում:
- 1 կտորի դրույթները չեն կիրառվում, եթե տոկոսների սեփականության իրավունքի տերը, լինելով մի Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտ, առարային տոկոսների առաջացման աղբյուր հանդիսացող մյուս Պետությունում առարային գործունեություն է իրականացնում այնտեղ գոտնվող մշտական բազայի միջոցով և եթե պարտապահանջը, որի հիման վրա տոկոսները վճարվում են, իրոք վերաբերում է նման մշտական ներկայացուցությանը կամ մշտական բազային: Այդ դեպքում կիրառվում են 7 կամ 13 հոդվածների դրույթները՝ կախված հանգամանքներից:
- Հանարվում է, որ տոկոսներն առաջանում են Պայմանավորվող Պետությունում, եթե վճարողն այդ Պետությունում ստեղծված իշխանության մարմններ կամ այդ Պետության ռեգիլենտը: Սակայն եթե տոկոսներ վճարող անձը, անկախ այն բանից՝ Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտ է թե ոչ, մշտական ներկայացուցություն կամ մշտական բազա ունի Պայմանավորվող Պետությունում, որոնց առնչությամբ առաջացել է պարտքը, որի տոկոսները վճարվում են, և այդ տոկոսների վճարման ծախսերը կատարում է նման մշտական ներկալայնուցությունը կամ մշտական բազան, ապա համարվում է, որ նման տոկոսները առաջանում են այն Պետությունում, որտեղ գտնվում են մշտական ներկալայնուցությունը կամ մշտական բազան:
- Եթե վճարողի և տոկոսներ ստացողի, կամ նրանց երկուսի և որևէ երրորդ անձի միջև հատուկ հարաբերությունների պատճառով վճարման համար իհմք ծառայող պարտապահանջին վերաբերող տոկոսների գումարը գերազանցում է այն գումարին, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի և ստացողի միջև նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարի ավելցուկային մասը առաջիկ պետք է Պայմանավորվող Պետություններից յուրաքանչյուրի օրենսդրությանը համապատասխան, հաշվի առնելով սույն Համաձայնագրի մյուս դրույթները:

Հոդված 12

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ ՇԵՂԻՆԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒԹԵՍԵՐԻՑ ԵՎ ԱՐՏՈՒԱԳՐԵՐԻՑ

- Մի Պայմանավորվող Պետությունում առաջացող և մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտին վճարվող հեղինակային իրավունքների և արտոնագրերի եկամուտները հարկվում են միայն այդ մյուս Պետությունում:
- «Հեղինակային իրավունքների և արտոնագրերի եկամուտներ» արտահայտությունը սույն հոդվածի նպատակների համար նշանակում է փոխհատուցման տեսքով ստացվող յանկացած տեսակի վճարումներ գրականության, արվեստի և գիտության յանկացած ստեղծագործության, ներառյալ կինոնկարները և տեսաձայնագրությունները հեռուստատեսության ու ռադիոհաղորդումների համար, յանկացած պատենտի, ապրանքանշանի, առևտրանիշի, դիզայնի կամ մոդելի, պլանի, գաղտնի բանաձևի կամ գործընթա-

յի հեղինակային իրավունքների օգտագործման, կամ օգտագործման իրավունքի տրամադրման համար, արդյունաբերական, առևտրային կամ գիտական սարքավորումների օգտագործման, կամ օգտագործման իրավունքի տրամադրման համար, կամ արդյունաբերական, առևտրային, գիտական փորձի վերաբերյալ տեղեկության (նոու-հաու) համար:

3. 1 կետի դրույթները չեն կիրառվում, եթե այդպիսի եկամուտների սեփականության իրավունքի տերը, լինելով մի Պայմանագրովող Պետության ռեզիդենտ, առևտրային գործունեություն է իրականացնում հեղինակային իրավունքներից և արտոնագրերից եկամուտների ադրյուր հանդիսացող մյուս Պայմանագրովող Պետությունում գտնվող մշտական ներկայացուցչության միջոցով, կամ այդ մյուս Պետությունում անկախ անձնական ծառայությունները է մատուցում այնտեղ գտնվող մշտական բազայի միջոցով, և իրավունքը կամ գույքը, որոնց նկատմամբ վճարվում են այդ եկամուտները, իրոք կապված են այդպիսի մշտական ներկայացուցչության կամ մշտական բազայի հետ: Այդ դեպքում, կախված հանգամանքներից, կիրավում են 7 կամ 13 հոդվածների դրույթները:
4. Համարվում է, որ հեղինակային իրավունքներից և արտոնագրերից եկամուտները առաջանում են Պայմանագրովող Պետությունում, եթե այդպիսի եկամուտների վճարող է հանդիսանում այդ Պետությունում ստեղծված իշխանության մարմինը, կամ այդ Պետության ռեզիդենտը: Սակայն եթե այդպիսի եկամուտները վճարող անձը, անկախ այն բանից՝ Պայմանագրովող Պետության ռեզիդենտ է թե ոչ, այդ Պետությունում ունի մշտական ներկայացուցչություն կամ մշտական բազա, որի կապակցությամբ այդպիսի եկամուտները վճարելու պարտավորություն է առաջացել և վճարման ծախսերը կրում են այդ մշտական ներկայացուցչությունը կամ մշտական բազան, ապա համարվում է, որ այդ եկամուտները առաջանում են այն Պետությունում, որտեղ գտնվում են մշտական ներկայացուցչությունը կամ մշտական բազան:
5. Եթե վճարողի և սեփականության իրավունքի տիրոջ միջև կամ նրանց երկուսի և երրորդ անձի միջև հաստուկ հարաբերությունների պատճառով վճարման համար հիմք ծառայող օգտագործմանը, իրավունքին կամ տեղիկությանը վերաբերող եկամուտների գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը համաձայնեցված կլիներ վճարողի և փաստայի տիրոջ միջև՝ այդպիսի հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն հողվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարի ավելցուկային մասն առաջիկ պես հարկվում է Պայմանագրովող Պետություններից յուրաքանչյուրի օրենսդրությանը համապատասխան, պատշաճ կերպով հաշվի առնելով սույն Համաձայնագրի մյուս դրույթները:

Ծողված 13

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ ԱՍԿԱԽ ԱՆՁՆԱԿԱՍ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

1. Այն եկամուտը, որ Պայմանագրովող Պետության ռեզիդենտը ստանում է մասնագիտական ծառայությունների մատուցումից կամ մյուս Պայմանագրովող Պետությունում վարձու աշխատանքի հետ կապ չունեցող անկախ բնույթի այլ գործունեությունից, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում, եթե միայն այդ ռեզիդենտը այդ մյուս Պետությունում տնօրինում է իր գործունեությունն իրականացնելու նպատակների համար օգտագործվող մշտական բազա, և եկամուտը վերաբերում է այդ մշտական բազային:
2. «Մասնագիտական ծառայություններ» արտահայտությունը ներառում է, մասնագրապես, անկախ գործունեություն արվեստների բնագավառում, գիտական, գրական, կրթական կամ դասախոսական գործունեություն, ինչպես նաև բժիշկների, փաստարանների, ինժեներների, ճարտարապետների, ատամնաբույժների և հաշվապահների անկախ գործունեություն:

Հոդված 14

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐԻ ՎԱՐՁՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՑ

1. Հաշվի առնելով սույն Համաձայնագրի 15, 16 և 18 հոդվածների դրույքները, աշխատավարձը և նման այլ վարձատրությունները, որ մի Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտը ստանում է վարձու աշխատանքի դիմաց, հարկվում են միայն այդ Պետությունում, եթե միայն այդպիսի աշխատանքը չի իրականացվում մյուս Պայմանավորվող Պետությունում: Եթե վարձու աշխատանքը իրականացվում է մյուս Պայմանավորվող Պետությունում, ապա այդ կապակցությամբ ստացված վարձատրությունները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. Անկախ սույն հոդվածի 1 կետի դրույքներից, մի Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի ստացած վարձատրությունը մյուս Պայմանավորվող Պետությունում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց, հարկվում է միայն առաջինը հիշատակված Պետությունում, եթե
 - a) ստացողը աշխատանքն իրականացնում է մյուս Պայմանավորվող Պետությունում օրացուցային տարվա ընթացքում ընդհանուր առմամբ 183 օրը չգերազանցող ժամկետում կամ ժամկետներում, և
 - b) վարձատրությունը կատարվում է մյուս Պետության ռեզիդենտ չհանդիսացող վարձողի կողմից կամ վարձողի անունից,
 - c) վարձատրություն կատարելու ժամսերը չեն կրում մյուս Պետությունում վարձողի ունեցած նշտական ներկայացուցությունը կամ նշտական բազան:
3. Անկախ սույն հոդվածի նախորդ դրույքներից.
- a) միջազգային փոխադրումներում շահագործվող՝ 3 հոդվածի 1 կետի f) ենթակետում հիշատակված տրանսպորտային միջոցներով իրականացվող վարձու աշխատանքի հետ կապված վարձատրությունը կարող է հարկվել այն Պայմանավորվող Պետությունում, որի ռեզիդենտն է հանդիսանում այդ փոխադրումներն իրականացնող անձը,
- b) մի Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի ստացած վարձատրությունը կամ եկամուտը մյուս Պայմանավորվող Պետությունում իրականացվող՝ որպես նշտական ներկայացուցություն շիտվող օրյեկտներում կատարած վարձու աշխատանքից, հարկվում են միայն առաջինը հիշատակված Պետությունում:

Հոդված 15

ՏՆՕՐԵՆՆԵՐԻ ՇՈՆՈՐԱՐՆԵՐԸ

Վճարումները, որ մի Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտը ստանում է, որպես մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտ հանդիսացող ձեռնարկության տնօրենների խորհրդի կամ համանման այլ մարմնի անդամ, կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

Հոդված 16

ԱՐՏԻՍՏՆԵՐԻ ԵՎ ՄԱՐՁԻԿՆԵՐԻ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐԸ

1. Անկախ 13 և 14 հոդվածների դրույքներից, այն եկամուտը, որ մի Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտը ստանում է որպես արվեստի աշխատող՝ ինչպես որ քատրոնի, կինոյի, ռադիոյի կամ հեռուստատեսության արտիստը, կամ երաժիշտը, կամ որպես մարզիկ մյուս Պայմանավորվող Պետությունում իրականացվող իր անձնական գործունեությունից, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Եթե արվեստի աշխատողի կամ մարզիկի որպես այդպիսին իրականացվող անձնական գործունեության եկամուտը վերագրվում է ոչ թե բուն արվեստի աշխատողին կամ մարզիկին, այլ մեկ որիշ անձի, ապա, անկախ 7, 13 և 14 հոդվածների դրույթներից, այդ եկամուտը կարող է հարկվել այն Պայմանագրվող Պետությունում, որտեղ արվեստի աշխատողը կամ մարզիկը իրականացնում է գործունեությունը:

Հոդված 17

ԿԵՆՍԱԹՈՂԵԱԿՆԵՐ

Պայմանագրվող Պետության աղյուրներից վճարվող կենսաթոշակները և այլ համանանան վարձատրությունները ֆիզիկական անձին՝ կապված նրա նախկին վարձու աշխատանքի հետ, կարող են հարկվել միայն այդ Պետությունում:

Հոդված 18

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

- Պայմանագրվող Պետությունում ստեղծված իշխանության մարմնի վճարած կամ նրա ֆոնդերից վճարված աշխատավարձը կամ այլ նման վարձատրությունը ցանկացած ֆիզիկական անձի՝ այդ իշխանության մարմնին մատուցած ծառայությունների դիմաց, հարկվում են միայն այդ Պետությունում:
- Չնայած 1 կետի դրույթներին, այդպիսի վարձատրությունը հարկվում է միայն մյուս Պայմանագրվող Պետությունում, եթե ծառայությունները մատուցվում են այդ Պետությունում, և այդ Պետության ռեզիլիենտ հանդիսացող ֆիզիկական անձը。
 - այդ Պետության քաղաքացին է, կամ
 - այդ Պետության ռեզիլիենտ չի դարձել սուսկ այդպիսի ծառայություններ մատուցելու նպատակով:
- 14 և 15 հոդվածների դրույթները կիրառվեն այն ծառայությունների վարձատրման նկատմամբ, որոնք մատուցվում են Պայմանագրվող Պետությունում ստեղծված իշխանության մարմնի կողմից իրականացվող առևտրային գործունեության կապակցությամբ:

Հոդված 19

ՌԻՍԱՌՈՂՆԵՐԻՆ ԵՎ ՍՏԱԺՈՐՆԵՐԻՆ ՎՃԱՐՎՈՂ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԸ

Մինչև անմիջականորեն մի Պայմանագրվող Պետություն գալը մյուս Պայմանագրվող Պետության ռեզիլիենտ համարվող կամ համարված և առաջինը հիշատակված Պետությունում բացառապես կրթություն ստանալու կամ արակտիկա անցնելու նպատակով գտնվող ուսանողին, պրակտիկանութիւն կամ ստաժորին հատկացվող վճարումները՝ նախատեսված ապրելու, ուսանելու կամ մասնագիտական պատրաստության համար, չեն հարկվում առաջինը հիշատակված Պետությունում, եթե այդ վճարումների աղյուրը գտնվում է այդ Պետության սահմաններից դուրս:

Հոդված 20

ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

- Պայմանագրվող Պետության ռեզիլիենտի եկամուտների՝ սույն Համաձայնագրի նախորդ հոդվածներում շիշատակված տեսակները, անկախ նրանց առաջացման աղյուրից, հարկվում են այդ Պետությունում:
- 1 կետի դրույթները չեն կիրառվում 6 հոդվածի 2 կետում սահմանված անշարժ գույքի եկամուտներից տարրեր այլ եկամուտների նկատմամբ, եթե նման եկամուտներ ստացում են այլ պահանջման համար և առաջարկություն կատարվում է այլ պահանջման համար:

դը համարվում է Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտ և մյուս Պայմանավորվող Պետությունում իրականացնում է առևտրային գործունեություն այնտեղ գտնվող ճշտական ներկայացուցության միջոցով կամ այդ մյուս Պետությունում մատուցում է անկախ անձնական ծառայություններ այնտեղ գտնվող ճշտական բազայի միջոցով, և գույքը կամ իրավունքը, որի առնչությանը ստացվել է եկամուտը, իրոք կապված է այդպիսի ճշտական ներկայացուցության կամ ճշտական բազայի հետ: Այդ դեպքում, կախված հանգամանքներից, կիրավում են 7 կամ 13 հորվածների դրույթները:

3. Մի Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտի՝ սույն Համաձայնագրի նախորդ հորվածներում չիշխատակված և մյուս Պայմանավորվող Պետությունում առաջացած եկամտի մյուս տեսակները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

Ըոդված 21

ԳՈՒՅՔ

- Մի Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտի սեփականություն համարվող և մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող անշարժ գույքը, որի մասին խոսվում է 6 հոդվածում, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
- Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության՝ մյուս Պայմանավորվող Պետությունում ունեցած ճշտական ներկայացուցության մաս կազմող շարժական գույքը, ինչպես նաև մի Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտի տեօրինության տակ գտնվող և անկախ անձնական ծառայություններ մատուցելու նպատակով մյուս Պայմանավորվող Պետությունում տեղաբաշխած ճշտական բազայի հետ կապված շարժական գույքը, կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
- Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտին պատկանող, միջազգային փոխադրումներում շահագործվող և որպես 3 հորվածի 1 կետի ֆ) ենթակետում իշխատակված տրամապորտային միջոց ներկայացված գույքը հարկվում է միայն այդ Պետությունում:
- Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտի գույքի մյուս բոլոր տարրերը հարկվում են միայն այդ Պետությունում:

Ըոդված 22

ԿՐԿՆԱԿԻ ՇԱՐԿՄԱՆ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԸ

- Եթե մի Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտը մյուս Պայմանավորվող Պետությունում եկամուտ է ստանում կամ գույք է տեօրինում, որոնք սույն Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան կարող են հարկվել մյուս Պետությունում, ապա այդ եկամտի կամ գույքի հարկի գումարը՝ վճարված այդ մյուս Պետությունում, ենթակա և հանճան այդպիսի ռեգիլենտից գանձվող հարկից՝ առաջինը իշխատակված Պետությունում նման եկամտի կամ գույքի կապակցությամբ: Այդպիսի հանումը, սակայն, չի գերազանցի առաջին Պետության՝ այդպիսի եկամտի կամ գույքի հարկի գումարը՝ հաշվարկված նրա հարկային օրենսդրությանը և կանոններին համապատասխան:
- Եթե Համաձայնագրի որևէ դրույթին համապատասխան Պայմանավորվող Պետության ռեգիլենտի եկամուտը կամ գույքը այդ Պետությունում ազատված են հարկից, ապա այդ Պետությունը, այդուհանդերձ, կարող է այդ ռեգիլենտի գույքի կամ եկամտի մնացած մասի վրա դրվող հարկի դրույքաչափը և գումարը որոշելիս հաշվի առնել հարկից ազատված եկամուտը կամ գույքը:

Հոդված 23

ԱՆԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Մի Պայմանավորվող Պետության քաղաքացիները մյուս Պայմանավորվող Պետությունում չպետք է ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորության կատարումը, բայց այն հարկումը կամ դրա հետ կապված պարտավորության կատարումը, որին ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել մյուս Պայմանավորվող Պետության քաղաքացիները նույն հանգամանքների դեպքում: Այս դրույքը, չնայած 1 հոդվածի դրույքներին, կիրառվում է նաև Պայմանավորվող Պետություններից մեկի կամ երկուսի ուղղիղնենու շահնդիսացող ֆիզիկական անձանց նկատմամբ:
2. Պայմանավորվող Պետություններից որևէ մեկի ուղղիղնենու համարվող՝ քաղաքացիություն չունեցող անձինք Պայմանավորվող Պետություններից և ոչ մեկում չպետք է ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորության կատարումն, բայց այն հարկումը կամ դրա հետ կապված պարտավորության կատարումը, որին ենթարկվում են այդ Պետությունների քաղաքացիները միևնույն հանգամանքների դեպքում:
3. Մի Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության՝ մյուս Պայմանավորվող Պետությունում ունեցած մշտական ներկայացուցության հարկումը չպետք է նվազ բարենպաստ լինի այդ մյուս Պայմանավորվող Պետությունում, բայց այդ մյուս Պետությունում համանման գործունեություն իրականացնող ձեռնարկության հարկումը:
4. Սույն հոդվածի դրույքները չպետք է մեկնարանվեն որպես մի Պայմանավորվող Պետությանը պարտավորեցնող՝ մյուս Պայմանավորվող Պետության ուղղիղնենութերին տրամադրելու որևէ հարկային անհատական արտոնություններ, հանումներ և գեղչեր նրանց քաղաքացիական կարգավիճակի կամ ընտանեկան հանգամանքների հիման վրա, որոնք այդ Պետությունը տրամադրում է սեփական ուղղիղնենութերին:
5. Քայլառությամբ այն դեպքերի, երբ կիրառվում են 9 հոդվածի 1 կետի, 11 հոդվածի 5 կետի կամ 12 հոդվածի 5 կետի դրույքները, մի Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության կատարած վճարումները մյուս Պայմանավորվող Պետության ուղղիղնենութին, նման ձեռնարկության հարկվող շահույթի որոշման նպատակով ենթակա են հանձնան այն նույն պայմաններով, ինչպես առաջինը հիշատակված Պետության ուղղիղնենութին վճարելիս: Նմանապես մի Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության ցանկացած պարտը մյուս Պայմանավորվող Պետության ուղղիղնենութին, այդ ձեռնարկության հարկվող գույքի որոշման նպատակով պետք է ենթակա լինի հանձնան այն նույն պայմաններով, ինչ որ պարտը առաջինը հիշատակված Պետության ուղղիղնենութին:
6. Մի Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկությունները, որոնց հիմնադիր կապիտալը լրիվ կամ մասնակիորեն ձևավորված է մյուս Պայմանավորվող Պետության մեկ կամ մի քամի ուղղիղնենութերի կողմից, չպետք է առաջինը հիշատակված Պետությունում ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ նրա հետ կապված պարտավորության, բայց այն հարկումը կամ դրա հետ կապված պարտավորությունը, որին ենթարկվում են առաջինը հիշատակված Պետության համանման այլ ձեռնարկություններ:

Հոդված 24

ՓՈԽԱՍԱԳԱՅՆԵՑՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՐԳԸ

1. Եթե անձը գտնում է, որ Պայմանավորվող Պետություններից մեկի կամ երկուսի գործողությունները համգեցնում են կամ կիսանգեցնեն նրա՝ սույն Համաձայնագրի դրույքներին շհամապատասխանող հարկման, ապա նա կարող է, այդ Պետությունների ներքին օրենսդրությամբ նախատեսված պաշտպանության միջոցներից անկախ, քննարկման

համար իր գործը ներկայացնել այն Պայմանավորվող Պետության իրավասու մարմիններին, որի ռեզիդենտն է ինքը, կամ, եթե դեպքը վերաբերում է 23 հոդվածի 1 կետին, այն Պայմանավորվող Պետության իրավասու մարմիններին, որի քաղաքացին է նա:

Դիմումը պետք է ներկայացվի երեք տարվա ընթացքում՝ Համաձայնագրի դրույթներին շխանապատասխանող հարկման հանգեցնող գործողությունների մասին առաջին ծառուցման պահից:

2. Եթե իրավասու մարմինը դիմումը համարի իմբնավորված կամ եթե ինքը ի վիճակի չէ հանգելու գոհացուցիչ որոշման, կազմի հարցը լուծել մյուս Պայմանավորվող Պետության իրավասու մարմնի հետ փոխհամաձայնությամբ, նպատակ ունենալով վերացնել Համաձայնագրին շխանապատասխանող հարկումը: Յանկացած ձեռքբերված պայմանավորվածությունը պետք է կատարվի անկախ Պայմանավորվող Պետությունների ներքին օրենսդրությունում առկա որևէ ժամանակային սահմանափակումների:
3. Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները փոխհամաձայնությամբ կձգուեն լուծել բոլոր դժվարություններն ու կասկածները, որոնք կարող են առաջանալ սույն Համաձայնագրի մեկնարաբանման կամ կիրառման ժամանակ:
4. Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները կարող են անմիջական կապ հաստատել միմյանց հետ նախորդ կետերի ըմբռնման մեջ համաձայնության հասնելու նպատակով:

Հոդված 25

ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ՑՈՒՅՑ ՏԱԼԸ ՇԱՐԿԵՐԻ ԳԱՍՉԱՍԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ

1. Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները պարտավորվում են միմյանց փոխադարձ օգնություն և աջակցություն սույց տալ 2 հոդվածում նախատեսված հարկերը, ինչպես նաև տուգանքների բնույթ չկրող յանկացած լրավճարներն ու տույժերը գանձելու նպատակով:
2. Մի Պայմանավորվող Պետության հարկային մարմնի խնդրանքով մյուս Պայմանավորվող Պետության հարկային մարմինը ապահովում է 1 կետով նախատեսված հարկերի գանձումը այդ վերջին Պետության նշանակած հարկերը գանձելիս կիրառվող իրավական դրույթներին և կանոններին համապատասխան:
3. 2 կետում նախատեսված հարցումները պետք է ուղեկցվեն գործադիր փաստաթորերի պաշտոնական պատճենով, որոնց, անհրաժեշտության դեպքում, պետք է կցվի դատական քննության հետևանքով ուժի մեջ մտած դատական կամ վարչական որոշումների պաշտոնական պատճեն:
4. Գանձման ենթակա հարկային վճարումների նկատմամբ մի Պայմանավորվող Պետության հարկային մարմինը, իր իրավունքները պահպանելու նպատակով կարող է մյուս Պայմանավորվող Պետության հարկային մարմնից պահանջել, որ նա ձեռնարկի իր օրենսդրությամբ նախատեսված կանխիչ միջոցներ:
5. 26 հոդվածի 1 կետի դրույթները կիրառվում են հավասարապես բոլոր հետաքննությունների նկատմամբ, որ Պայմանավորվող Պետության հարկային մարմնի գիտությամբ անցկացվում են ի կատարումն սույն հոդվածի դրույթների:
6. Սույն հոդվածը կիրառելու նպատակով «հարկային մարմին» արտահայտությունը նշանակում է:
 - a) Հայաստանում՝ Հայաստանի Հանրապետության Հարկային Տեսչություն,
 - b) Ռուսաստանում՝ Ռուսաստանի Դաշնության Պետական Հարկային Ծառայություն:

Հոդված 26

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ

- Պայմանավորվող Պետությունների իրավասու մարմինները սույն Համաձայնագրի կամ Պայմանավորվող Պետությունների ներքին օրենսդրության դրույթների կիրառման համար անհրաժեշտ տեղեկություններ կփոխանակեն այն հարկերի վերաբերյալ, որոնց վրա տարածվում է Համաձայնագրիը այն չափով, որքանով հարկումը չի հակասում Համաձայնագրին:

Տեղեկությունների փոխանակումը 1 հոդվածով չի սահմանափակվում: Պայմանավորվող Պետության ստացած յանկացած տեղեկություն համարվում է զաղտնի այնպես, ինչպես որ այդ Պետության ներքին օրենսդրության շրջանակում ստացված տեղեկությունը, և հաղորդվում է միայն այն անձանց կամ մարմիններին (ներառյալ դատարանները և վարչական մարմինները), որոնք զբաղված են Համաձայնագրով ընդգրկվող հարկերը գճահատելով կամ հավաքելով, բռնագանձումով, դատական հետապնդումով կամ բողոքարկումների ըննունով: Ստացված տեղեկությունը անձինք կամ մարմինները պետք է օգտագործեն միայն այդպիսի նպատակների համար: Նրանք կարող են հրապարակել այդ տեղեկությունը դրերաց դատական նիստի ընթացքում կամ իրավաբանական որոշումներ ընդունելիս:

- 1 կետի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն մեկնաբանվի որպես Պայմանավորվող Պետություններին պարտավորեցնող.
 - անցկացնելու այդ կամ մյուս Պայմանավորվող Պետության օրենսդրությանը կամ վարչական գործավարությանը հակասող վարչական միջոցառումներ.
 - ներկայացնելու տեղեկություն, որը չի կարելի ստանալ այդ կամ մյուս Պայմանավորվող Պետության օրենսդրությամբ կամ սովորական վարչական գործավարության ընթացքում.
 - ներկայացնելու տեղեկություն, որը բացահայտեր որևէ առևտրական, առևտրային, արդյունաբերական կամ մասնագիտական զաղտնիք, առևտրական գործնքաց կամ տեղեկություն, որը հակասեր պետական շահերին:

Հոդված 27

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԻՍԻԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ՇՅՈՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ ՊՈՍՏԵՐԻ ԱՆՊԱՍՆԵՐ

Սույն Համաձայնագրի ոչ մի դրույթ չի շոշափում դիվանագիտական միավաների և հյուպատոսական պոստերի անդամների՝ միջազգային իրավունքի ընդհանուր նորմերով կամ հասուն համաձայնագրերի հիման վրա սահմանված հարկային արտոնությունները:

Հոդված 28

ՈՒԺԻ ՄԵԶ ՄՏՏԵԼԸ

- Սույն Համաձայնագրը ենթակա է վավերացման Պայմանավորվող Պետություններից յուրաքանչյուրում:
- Համաձայնագրին ուժի մեջ է մտնում վավերագրերի փոխանակման օրը, և նրա դրույթները կվիրառվեն.
 - աղյուրից զանձվող հարկերի առնչությամբ՝ Համաձայնագրին ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1-ից հետո վճարվող գումարներից,
 - եկամուտներից զանձվող այլ հարկերի առնչությամբ՝ Համաձայնագրին ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1-ից սկսվող հարկման ժամանակաշրջանների համար,

- c) գույքից զանձվող հարկերի առնչությամբ՝ Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1-ին առկա գույքի վրա,
- d) 25 և 26 հոդվածների առնչությամբ՝ Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու օրվանից սկսած:

Հոդված 29

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱՎԱՐԵՑՈՒՄԸ

Սույն Համաձայնագիրը մնում է ուժի մեջ մինչև Պայմանավորվող Պետություններից մեջի կողմից նրա գործողության դադարեցումը:

Պայմանավորվող Պետություններից յուրաքանչյուրը կարող է դադարեցնել Համաձայնագրի գործողությունը՝ ուժի մեջ մտնելու պահից երեք տարի անցնելուց հետո յանկացած օրացուցային տարվա ավարտից առնվազն վեց ամիս առաջ, դիվանագիտական ուղիներով մյուս Պայմանավորվող Պետությանը համապատասխան ժանուցագիրը հանձնելու միջոցով: Այդ դեպքում Համաձայնագիրը դադարեցնում է գործողությունը.

- a) աղբյուրից զանձվող հարկերի առնչությամբ՝ ժանուցագիրը փոխանցելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի մեջից հետո վճարվող գումարների նկատմամբ,
- b) եկամուտներից զանձվող այլ հարկերի առնչությամբ՝ ժանուցագիրը փոխանցելու տարին հաջորդող տարվա հունվարի մեջից սկսվող հարկման ժամանակաշրջանների համար,
- c) գույքից զանձնող հարկերի առնչությամբ՝ ժանուցագիրը փոխանցելու օրացուցային տարվան հաջորդող տարվա հունվարի 1-ին գոյություն ունեցող գույքի վրա:

Կատարվել է ք. Մոսկվայում 1996 թվականի դեկտեմբեր ամսի 28-ին, երկու բնօրինակով, հայերեն և ռուսերեն, ընդ որում երկու տեքստերն էլ հավասարագոր են:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

ՈՒԽԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և Ռուսաստանյան Դաշնության Կառավարության միջև կնքված, Եկամուտների և գույքի կրկնակի հարկումը վերացնելու մասին Համաձայնագրի

Կողմերը պայմանագրովել են, որ ներքոհիշյալ դրույթները կազմում են Համաձայնագրի անբաժան մասը.

1. 5 հոդվածի առնչությամբ.

3 կետը կիրառելիս շինարարական հրապարակի, մոնտաժային կամ հավաքման օրյեկտի, ինչպես նաև այդպիսի հրապարակի, օրյեկտի կամ գործունեության հետ կապված հսկողական գործունեության սկզբի և ավարտման պահերը որոշվում են պատվիրատուի և կապալառուի ներկայացուցիչների համատեղ արձանագրությունում կամ կոնտրակտի պայմաններով նախատեսված այլ փաստաթղթում գրանցված անսարքերով:

2. 13 հոդվածի առնչությամբ.

Կողմերը որպես մշտական բազայի շափանիշներ կվիրառեն 5 հոդվածում շարադրված մշտական ներկայացուցության շափանիշները: Ընդ որում, «մշտական բազա» արտահայտությունը չի ներառում 14 հոդվածում նշվածից բացի, գործունեության այնպիսի տեսակներ, որոնց իրականացման հետևանքով տարեկան եկամուտի ընդհանուր գումարը չի գերազանցում միջին նվազագույն ամսական աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկ գումարը՝ սահմանված այն Պայմանագրովող Պետության օրենսդրությամբ, որի տարածքում իրականացվում է այդ գործունեությունը համապատասխան օրացուցային տարվա ընթացքում:

Պայմանագրովող Պետությունների իրավասու մարմինները փոխհամաձայնությամբ կսահմանեն հարկերի գանձման կարգը նման դեպքերում:

3. 26 հոդվածի առնչությամբ.

Սույն հոդվածի դրույթները կվիրառվեն 1994թ. մարտի 11-ին քաղ. Մոսկվայում ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և Ռուսաստանյան Դաշնության Կառավարության միջև հարկային օրենսդրությունը պահպանելու հարցերով համագործակցության և փոխօգնության մասին» Համաձայնագրի գործողությունից անկախ:

Կատարվել է ք. Մոսկվայում 1996 թվականի դեկտեմբեր ամսի 28-ին, երկու բնօրինակով, հայերեն և ռուսերեն, ընդ որում երկու տեքստերն էլ հավասարացր են:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

ՌՈՒՍԻԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ